

דבר המערכת, קיץ תש"ף

הם עוסקים בכל מה שהעסיק את החברה בישראל לאחרונה עקב מצב החירום: שאלת תכלית החינוך ומהות בתי הספר; הימצאות התלמידים בבית ומעורבות ההורים בעשייה החינוכית וביצירה האומנותית; הקושי בקבלת טיפולים תומכים וחינויים לתלמידי החינוך המיוחד; וכמובן - אופייה של למידה. כל אלה קיימים בגיליון זה. איהאב ח'ליל אבו רביעה כותב על מגוון לשוני ככלי המעצים ומקדם את התלמיד. אברהם פרנק על טבעם והשלכותיהם של הישגים לימודיים המצופים מתלמיד בית ספר. אסתר אפללו על כוחן של שאלות בתהליכי למידה בכלל והובלת לומדים בפרט. אבישג אדרי על היתרונות והחסרונות שבחינוך הביתי. יעל ניאגו כותבת על החשיבות העצומה של חינוך לאומניות בגיל הרך. אסתר גולדבלט שופכת אור על עולמם המיוחד של עובדי המקצועות הפרא-רפואיים הפועלים בבתי הספר ועל הצדדים הייחודיים לעובדים אלה. סמדר גלעד חי כותבת על חשיבותו והשפעתו של אקלים חינוכי תומך בחדשנות ובעשייה. ואילו ילנה פורטנוב נאמן מציעה את גישת ההוראה המפורשת כגישה המתאימה למקצועות מדעיים והומניסטיים כאחד. כך מבט בשני קריסטלים הפך באחת ערכים זרים אלה לאלה לאסופה אחת בעלת משמעות, ואני מקווה שתמצאו בה עניין.

תודה לכל העמיתים שהשתתפו בשיפוט הערכים. כידוע לכם **לקסי-קיי** הוא כתב עת לקסיקלי מקוון ושפיט הגדל ומתרחב הודות לערכים חדשים, המתפרסמים בו פעמיים בשנה. לשמחתנו העניין בכתב העת גדל מאוד, הן מצד מחברי ערכים הן מצד עמיתים הנכונים לקרוא אותם בתהליך השיפוט. המעוניינים לשלוח ערך חדש לשיפוט עמיתים (עיוור כפול) יוכלו למצוא את ההנחיות למחברים בסיום גיליון זה.

ערגה היר, העורכת הראשית

בעיצומה של ההפקה של גיליון 13 של **לקסי-קיי** הופיעה פנדמיה, קוביד-19, ולמשך זמן קצר נראה היה כי החיים עוצרים במקומם. התחבורה העולמית שותקה, אנשים נדרשו להימצא בבתיהם וחלקם אף איבד את מקורות הפרנסה ונקלע לעתיד כלכלי לוט בערפל.

בימים אלה כשההוראה במוסדות ההשכלה הגבוהה ובמוסדות הלימוד ברחבי העולם כולו הפכה למתקשבת, הסתיימה עריכת הלשון ומאמרי הגיליון השלושה-עשר שבו אלינו מכותביהם. אסופה בת שמונה ערכים לקסיקליים שהתקבצו באקראי לפי סדר אישורם לפרסום בתהליך קריאת העמיתים.

לצד התקנת המאמרים לדפוס חיפשנו תמונת שער מתאימה עם הצלם שלנו יורם פרץ. יורם שלח מספר תצלומים יפהפיים, ולמרות יופיים וצבעוניותם לא התעורר קושי בבחירת תמונת השער. היא נבחרה מעצמה. כדורי הבדולח, הקריסטלים, צדו את עיניי. כדורי זכוכית אלה הופכים ומעוותים את מראה המציאות הודות לתכונותיהם האופטיות. ממד קסום ופלאי-לכאורה זה הקנה להם מעמד במלאכת כישוף לאורך מאות בשנים. מעלות באוב היו קוראות בהן עתידות, מעשיות וסיפורי פנטזיה הפכו אותם למלכודות אימים. אך כשהתבוננתי בתצלום של יורם פרץ לראשונה כל שחשבתי עליו היה הדפס האבן של מוריץ קונליוס אָפֶּר משנת 1935 "יד מחזיקה כדור בדולח". ביצירה זו, המכילה דיוקן עצמי של אָפֶּר המשתקף בכדור הבדולח, יד האומן היא המחזיקה בכדור. כל הממשי בה הוא כף היד והכדור, וכל השאר תעתוע אופטי. אלה הן ידינו ומחשבותינו אשר יבנו את העתיד ויהפכו כל טלטלה עולמית לנדבך נוסף בהיסטוריה האנושית. הכול הוא נקודת מוצא להתבוננות ולפעולה. וברגע זה הבנתי שהערכים בגיליון 13 של **לקסי-קיי** - שכולם התקבלו לפרסום עוד טרם התפרצות הקורונה בסין - כלל אינם אקראיים.